

NOTA
VERHOGING INSCHRIJVINGSGELD POSTINITIËLE OPLEIDINGEN

MAART 2017

Gentse Studentenraad

E info@gentsestudentenraad.be

T 09 264 70 88

Studentenhuis De Terminal
Hoveniersberg 24, 9000 Gent

www.gentsestudentenraad.be

De Gentse Studentenraad wenst zich via deze nota, bestemd voor het Bestuurscollege, uit te spreken tegen de verhoging van het inschrijvingsgeld zoals die momenteel op tafel ligt voor volgende master-na-masteropleidingen:

- **Faculteit Letteren en Wijsbegeerte**
 - **MA Meertalige Bedrijfscommunicatie**
- **Faculteit Economie en Bedrijfskunde**
 - **MSc Banking and Finance**
 - **MSc Marketing Analysis**

Verder steunt de Gentse Studentenraad de vraag van de opleiding MSc Conflict and Development van de Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen ter bevestiging van het inschrijvingsgeld gedurende één academiejaar. In dit jaar moet het dossier tot indaling tot een Engelstalige master-na-bacheloropleiding uitgewerkt worden voor de Commissie Hoger Onderwijs.

Bij de beslissing tot bevestiging van de inschrijvingsgelden aan deze drie faculteiten voor het academiejaar 2016-2017 erkende het Bestuurscollege de problematiek van de master-na-masteropleidingen en postgraduaatopleidingen. De beslissing van het Bestuurscollege om deze drie faculteiten te vrijwaren van hogere inschrijvingsgelden steunde immers voor een groot deel op de discussie over de éénjarige master-na-bacheloropleidingen en wordt hieronder kort hernoemd.¹

Deze faculteiten zijn degene met de niet-gehonoreerde vraag uit 2011 tot het inrichten van een tweejarige master-na-bacheloropleiding door studieduurverlenging van hun éénjarige master-na-bacheloropleiding. Het gebrek aan een tweejarige master aan deze faculteiten verlaagt de concurrentiepositie van deze opleidingen. Internationale benchmarking leert ons immers dat voor de desbetreffende humane opleidingen een tweejarige master-na-bacheloropleiding de regel en een éénjarige master-na-bachelor de uitzondering is. Wanneer men zelfs kijkt naar de nationale context, blijkt dit eerder uitzonderlijk te zijn aangezien gelijkaardige opleidingen in Franstalig België wel in het bezit zijn van een tweejarige master. Hierbij wordt bovendien gevreesd dat deze masteropleidingen in het buitenland niet aanzien zullen worden als volwaardige diploma's. De studieduur van deze opleidingen is immers nu al te kort om zich in het buitenland te kunnen inschrijven voor een doctoraat, waar er verwacht wordt dat een kandidaat-doctor 270 tot 300 studiepunten heeft opgenomen binnen het vakgebied waar hij/zij wil doctoreren.

Binnen dit kader worden éénjarige master-na-masteropleidingen veeleer gebruikt als een tweede masterjaar waarin de noodzakelijke professionalisering en onderzoekscompetenties aangebracht kunnen worden. Dit extra jaar biedt bijgevolg een groot voordeel aan, zowel op de arbeidsmarkt als op concurrentieel vlak in het internationaal universitaire landschap. Het is bovendien duidelijk dat, mochten tweejarige masters in deze opleiding zijn toegestaan, deze master-na-masteropleidingen een tweede masterjaar in de master-na-bacheloropleiding zouden zijn en deze master-na-masteropleidingen bijgevolg zouden indalen. Dit wordt o.a. ook expliciet aangehaald in het aanvraagformulier van de studieduurverlenging van de master-na-bacheloropleidingen Taal- en Letterkunde van 2011.

Het bestaan van de éénjarige master-na-masteropleiding levert voor studenten uit deze faculteiten een pragmatische oplossing voor het structureel probleem van de éénjarige master-na-bacheloropleiding. Dit vormde één van de grondredenen waardoor dit academiejaar de studiegelden bevroren werden voor deze drie faculteiten.

Hierbij is het niet de bedoeling van de Gentse Studentenraad om de kwaliteit van onze éénjarige master-na-bacheloropleidingen in vraag te stellen, maar treden we het Bestuurscollege bij in hun zorgen over deze éénjarige opleidingen, zoals geopperd door enkele Raadsleden in het Bestuurscollege van 10 juni 2016.² De gebruikte argumentatie valt ook terug te vinden in de aanvraagdossiers voor de tweejarige masters uit 2011.

¹Verlag Bestuurscollege 10 juni 2016

²Zie voetnoot 1.

De Gentse Studentenraad pleit hierdoor voor het behoud van de inschrijvingsgelden voor de master-na-masteropleidingen aan deze faculteiten. Steunend op de argumenten die eerder in de nota aangehaald werden, wordt een éénjarige master-na-masteropleiding veeleer gezien als een noodzakelijke postinitiële opleiding, een tweede masterjaar. Zij kunnen ten eerste zorgen voor de nodige professionalisering, specialisering en onderzoekscompetenties die normaal wel aanwezig zijn in een tweejarige master. Ten tweede zijn de master-na-masteropleidingen voor aspirant-doctorandi een noodzakelijke vereiste om competitief te zijn op Europees niveau, conform internationale benchmarking.

Als gevolg van het feit dat de Gentse Studentenraad deze master-na-masteropleidingen beschouwt als een tweede masterjaar, moet de toegankelijkheid voor studenten dezelfde zijn als die van hun initiële masterjaar of als voor studenten die een tweejarige master-na-bacheloropleiding aanvangen. De Gentse Studentenraad streeft immers naar toegankelijk, democratisch en kwaliteitsvol onderwijs voor elke student, ongeacht hun financiële achtergrond. Iedere student heeft immers het recht om een bepaald opleidingsniveau te bereiken. Dat speelt echter nog sterker wanneer deze opleiding eigenlijk nog deel zou uitmaken van de basisopleiding. Een verhoging van het inschrijvingsgeld staat daarbij volgens de Gentse Studentenraad haaks op het aspect van toegankelijkheid. Elke verhoging van het inschrijvingsgeld gaat immers gepaard met een bijkomende financiële last op de schouders van de student.

Al op 28 december 2011 sprak de Gentse Studentenraad zich uit tegen iedere verhoging van het inschrijvingsgeld. We vinden het van cruciaal belang dat iedereen gelijke toegang heeft tot kwaliteitsvol onderwijs. Diversiteit en sociale gelijkheid moeten centraal staan. Hierin volgt de Gentse Studentenraad het standpunt van de European Students' Union (ESU) dat door studentenraden uit 26 verschillende landen ondertekend werd.³ In 2016 is naar aanleiding van het debat rond de inschrijvingsgelden van de master-na-master- en postgraduaatopleidingen, dit standpunt door de Gentse Studentenraad opnieuw bevestigd.

Het wordt niet als een vanzelfsprekendheid geacht dat een verhoogd studiegeld een financiële drempel zou vormen. Ter ondersteuning van deze stelling wensen we daarom enerzijds te verwijzen naar een recent dossier van de Gentse Studentenraad omtrent onderfinanciering, goedgekeurd op de Algemene Vergadering van 14 maart 2017.⁴ Anderzijds refereren we naar enkele voorbereidende documenten van de Onderwijsraad van 14 maart 2017, waarin de postinitiële masteropleidingen moesten aanduiden welke plaats ze exact innamen in het universitaire landschap.

In het kader van het dossier van de Gentse Studentenraad omtrent Onderfinanciering werd o.a. een enquête afgenomen onder studenten over de financiering van hun studies. Deze bevraging werd door 4534 studenten aan Universiteit Gent ingevuld. Voor een uitgebreide bespreking van de situering, methodologie voor het opstellen en afnemen van de enquête, evenals een analyse van de deelnemers, verwijzen we naar het dossier over Onderfinanciering. Enkele resultaten relevant voor deze nota zijn hieronder beknopt weergegeven en besproken voor studenten van UGent.

Tabel 1: "Het inschrijvingsgeld is vorig academiejaar verhoogd van 619 tot 890 euro."

	Dit is voor mij een financieel probleem en een drempel om aan mijn studies te beginnen.	Dit is voor mij een financieel probleem, maar het was uiteindelijk geen drempel.	Dit is voor mij geen financieel probleem.	Dit is voor mijn ouders een financieel probleem.	Dit is voor mijn ouders geen financieel probleem.
Beurs	3.7%	21.2%	14.5%	27.3%	33.3%
Bijna-beurs	3.7%	20.6%	6.1%	28.0%	41.6%
Niet beurs	1.8%	9.5%	4.4%	13.6%	70.7%

³Standpunt European Students' Union - Social Dimension

⁴Dossier Onderfinanciering Gentse Studentenraad

Voor 13.6% van de niet-beursstudenten was het betalen van het regulier verhoogd inschrijvingsgeld al een probleem voor de ouders. Voor 11.3% van de niet-beursstudenten is het betalen van het inschrijvingsgeld een financieel probleem, bij 1.8% was het zelfs een drempel om aan de studies te beginnen.

Er werd bovendien gepolst of studenten nog wilden verder studeren na het afronden van hun huidige studie. Als er positief geantwoord werd, werd de bijkomende vraag gesteld of het betalen van deze bijkomende studie een drempel is voor de student.

Tabel 2: "Wil je na het behalen van je huidige studie nog verder studeren?"

	Ja 54.5%	Nee 45.5%
"Is het betalen van die bijkomende studie een drempel voor jou?"		
Ja 22.0%	Nee 32.5%	

Uit de studentenbevraging blijkt dat het betalen van een bijkomende studie nu al een drempel vormt voor ongeveer 40% van de studenten die wenst bij te studeren.

Als tweede verantwoording voor de invloed van de inschrijvingsgelden op de toegankelijkheid van de master-na-masteropleidingen, verwijzen we naar enkele voorbereidende documenten voor de Onderwijsraad van 14 maart. In deze documenten verantwoorden de opleidingscommissies van de betreffende opleidingen hun bestaansreden en positionering. De invloed van studiegelden wordt bij één dossier zelf expliciet aangehaald.

*"Students who want to deepen their financial knowledge usually apply to private business schools, often abroad. The tuition fees in these schools are very high, for some students simply unaffordable. By limiting the tuition fee, the UGhent ManaMa remain accessible for students coming from a modest background. Each year several (former) students testify that this opportunity has made a difference for them."*⁵

Dit zijn maar enkele voorbeelden die aantonen dat een verhoging van de inschrijvingsgelden wel degelijk een invloed heeft op de toegankelijkheid en democratische gehalte van ons onderwijs. Wij hopen hierbij dat de Universiteit Gent dit kan inzien en samen de Gentse Studentenraad ten alle tijden wil ijveren om deze twee aspecten te behouden. Het is meer dan begrijpelijk dat er binnen een hoger onderwijsinstelling keuzes moeten worden gemaakt, zeker in tijden van financiële schaarste. De vraag is alleen of een verhoging van de inschrijvingsgelden zoals deze nu op tafel wel de correcte weg voorwaarts is. De Gentse Studentenraad reikt de hand aan het Bestuurscollege om samen de keuze te maken niet tegen maar voor democratisch onderwijs. Hierin wil de Gentse Studentenraad benadrukken dat wij bereid zijn om als een constructieve partner het inhoudelijk debat aan te gaan met het centraal bestuur van Universiteit Gent om een duurzame oplossing te vinden voor de huidige problematiek die voor alle partners haalbaar is.

⁵Motivering 'Banking and Finance' - Onderwijsraad 14 maart 2017